

ת"פ 60872/06/17 - מדינת ישראל באמצעות המחלקה לחקירות שוטרים נגד דורון מועדי, רנא נוגידאת

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 60872-06-17 מדינת ישראל נ' מועדי ואח'

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

המאשימה	מדינת ישראל באמצעות המחלקה לחקירות שוטרים
נגד	
הנאשמים	1. דורון מועדי 2. רנא נוגידאת באמצעות בא כוחם עו"ד אבי מנצור

גזר דין

כתב האישום

הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירות של **תקיפה סתם** - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**)(הנאשם 1 בלבד) ו**שימוש לרעה בכוח המשרה** - עבירה לפי סעיף 280 (1) לחוק (שני הנאשמים).

על פי עובדות כתב האישום המתוקן בהם הודו הנאשמים, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום שירת נאשם 1 (להלן: **הנאשם**) במשטרת ישראל בתפקיד רכז מתנדבים בתחנת ירדן ונאשמת 2 (להלן: **הנאשמת**) בתפקיד חוקרת בתחנת משגב.

ביום 30/4/17 בסמוך לשעה 23:00, נסע הנאשם ברכבו ממשגב לכיוון סחנין, כאשר נאשמת 2 נוסעת ברכב מסוג "קאיה" מאחוריו.

במהלך שיחה טלפונית בין השניים, דיווחה הנאשמת לנאשם, כי רכב עקף אותה וכמעט פגע ברכבה (להלן: **הרכב העוקף**). הנאשם הבחין ברכב העוקף, בו נהג עבד אל כרים שלאטה (להלן: **המתלונן**), כשלצדו יושבת בתו.

הנאשם פתח את חלון רכבו, החל לצעוק על המתלונן ולהטיח בו כי הוא מפריע בנהיגתו לרכב של הנאשמת. בתגובה, דרש המתלונן מהנאשם שיעזוב אותו, אך הלה צעק לעבר המתלונן, כי הוא שוטר וכן הורה לו לעצור.

המתלונן נענה ועצר את רכבו. הנאשם התקרב לחלון רכבו של המתלונן, בצד בו ישבה בתו, והחל לדפוק על חלון הרכב. בתו של המתלונן החלה לפרוץ בבכי מפחד וסגרה את החלון, או אז פנה הנאשם לחלון בצד מושבו של המתלונן.

הנאשם צעק כי הוא שוטר, הכניס את פלג גופו העליון לרכבו של המתלונן, דרך החלון, תוך שהוא דוחף את המתלונן

ומנסה לכבות את מנוע הרכב ולקחת את המפתחות. בשלב זה, המתלונן פתח את הדלת, ואגב כך נהדף הנאשם שנשען על הדלת.

בהמשך, התפתח ויכוח בין הנאשם למתלונן. הנאשמת ניסתה להרגיע את הנאשם והיא והנאשם עזבו את המקום.

ביום 3.5.17 לאחר שנודע לנאשמת, כי המתלונן הגיש לתחנת משגב תלונה על מעשי הנאשם, נכנסה הנאשמת למערכת המשטרתית, והעבירה לנאשם את פרטי המתלונן, וכן את צילום הודעת המתלונן במשטרה, זאת על אף שהזרה ע"י מפקדה מפורשות שלא להעביר לנאשם מאומה לגבי הגשת התלונה.

בעקבות קבלת פרטי המתלונן מהנאשמת, התקשר הנאשם לחברו בשם עלי טרביה וכן לאדם נוסף בשם אבו ריא שנכח באירוע, ובקשם ליצור קשר עם המתלונן לצורך תיאום פגישה עם הנאשם במטרה להביא את הסכסוך לסיומו.

במעשיו האמורים לעיל, תקף הנאשם את המתלונן שלא כדין. כמו כן, הנאשמים במעשיהם עשו שימוש לרעה בכוח המשרה.

תסקיר הנאשם

הנאשם בן 32 נשוי ואב לשני ילדים בגילאי 2 ו- 5. לדבריו, אינו עובד כיום ועד למעורבותו בעבירה הנדונה עבד כאחראי מערך מתנדבים במשטרת ראש פינה, עד אשר הושעה בחודש מאי 2017 וקיבל מכתב פיטורים. הוא מסר כי בכוונתו לערער על כך. הוא סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה. לאחר שחרורו מצה"ל, עבד כמאבטח והשתלב בלימודי משפטים, אותם לא סיים בשל קשיים כלכליים.

הנאשם התגייס למשטרה בשנת 2012, ואין לחובתו רישום פלילי.

אשר לעבירות נשוא כתב האישום, הנאשם התקשה להכיר בבעייתיות כלשהי בהתנהלותו בעת העבירה, והתרשמות שירות המבחן היא, כי הוא מתקשה לקבל אחריות על מעשיו. הבעת החרטה מצידו, נובעת אך משום המחירים האישיים שהוא עתיד לשלם בגינם. הוא הביע עמדה קורבנית ביחס למעשיו, וחוסר אמפתיה לפגיעה שגרם, ובמצבים בהם חש פגיעה בכבודו, הוא עלול להגיב בתוקפנות. בנוסף, שלל הנאשם נזקקות טיפוליות.

על כן, ולאור האמור, לא בא שירות המבחן בהמלצה לביטול הרשעתו והמליץ על הטלת ענישה מרתיעה בדמות מאסר על תנאי.

תסקיר הנאשמת

הנאשמת בת 33, רווקה, מתגוררת בבית הוריה בכפר עילבון. סמוך לפגישתה עם שירות המבחן הייתה מעורבת בתאונת דרכים במהלכה פגעה בהולכת רגל ועקב כך הזדקקה לטיפול נפשי. לאחרונה, עקב שחרורה של הולכת הרגל מאשפוז, חל שיפור גם במצבה הנפשי של הנאשמת.

הנאשמת סיימה תיכון עם תעודת בגרות מלאה, לאחר סיום לימודיה, עבדה במשך כשנתיים במפעל ובהמשך סיימה

תואר ראשון במדעי החברה, וכן תעודת הוראה בהסמכה לחינוך מיוחד. היא התגיסה לצה"ל, על אף התנגדות משפחתה, בהיותה בת 26, ושירתה שירות צבאי מלא בשב"ס. בהמשך, התגיסה למשטרה, על אף התנגדות אביה, והוצבה כחוקרת אלימות במשפחה בתחנת מזרח ירושלים. בהמשך הועברה לתחנת משגב כחוקרת פשעים, על מנת להיות קרובה למשפחתה.

שירות המבחן מציין, כי מדובר בבחורה תקשורתית ומתפקדת, פורצת דרך בחברה המסורתית והסגורה ממנה היא מגיעה, ובעלת מוטיבציה גבוהה להצלחה. על פי המסמכים שהציגה, ניכר כי זכתה להערכת המשטרה במסגרת תפקידה. עוד התרשם שירות המבחן, כי התנהלות הנאשמת אינה מאפיינת את דפוסי התנהגותה, ונראה כי היא משלמת מחירים כבדים בעקבות מעשיה, גם ברמה האישית וגם ברמת הסביבה החברתית-תרבותית ממנה היא מגיעה, ונראה כי הפיקה את הלקח ממעשיה. היא שללה נזקקות טיפולית.

שירות המבחן מצא כי לא קיימת נזקקות טיפולית בעניינה והמליץ על הטלת ענישה חינוכית בדמות צו של"צ ללא הרשעה.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה הגישה טיעונים בכתב. בטיעוניה, הפנתה לערכים המוגנים שבבסיס העבירות בגין הורשעו הנאשמים; מעשיו של הנאשם פגעו בערכים המוגנים של שמירה על כבודו של המתלונן, ביטחונו האישי והאוטונומיה על גופו ושלמותו. ואילו מעשיהם של הנאשמים פגעו בתדמיתה של המשטרה ובערך שמירה על שלטון החוק ואמון הציבור במשטרה.

הנאשם - לטענת המאשימה, מעשיו של הנאשם פגעו פגיעה קשה נוכח הנסיבות בהן בוצעו העבירות - שעת לילה מאוחרת, בכביש, כאשר היה המתלונן מצוי עם בתו ברכב וכן ההתנהגות הברוטליות בה נקט הנאשם עת דפק על חלון הרכב בצד בו ישבה ביתו של המתלונן וכן בעת שניסה להוציא את המתלונן מהרכב בכפייה. עוד הוסיפה המאשימה לעניין הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, כי הנאשם לא הסתפק באירוע שאירע שבכביש, ולאחר שקיבל שלא כדין פרטים על המתלונן, ביקש ליצור עימו קשר לצורך הבאת הסכסוך לסיומו שלא בדרכים המקובלות. המאשימה עתרה למתחם ענישה הנע בין 1 ל - 6 חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שירות וזאת לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ציינה המאשימה את העובדה כי הנאשם הודה בביצוע העבירות וחסך זמן שיפוטי יקר. כמו כן, הפנתה לכך שהוא נעדר עבר פלילי. מנגד, טענה המאשימה כי על פי האמור בתסקיר, הנאשם לא לוקח אחריות מלאה על מעשיו וכי הוא מתקשה להכיר בבעייתיות של ההתנהלות שלו, כאשר הוא נתקל במצבים שעלולים לפגוע בכבודו, הוא עלול להגיב בתוקפנות. מבחינת העונש בתוך המתחם, עתרה המאשימה להטלת 3 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

אשר לשאלת ההרשעה, ציינה המאשימה כי שירות המבחן לא בא בהמלצה לביטול הרשעתו של הנאשם. עוד טענה כי

אי הרשעה הינה החריג לכלל ובמקורו, לאור נסיבות ביצוע העבירה והפגיעה בפרטיות שנעשתה לאחר מכן עת נטל את פרטי המתלונן וניסה להביא את הסכסוך לידי סיום בדרכים אחרות, אינן יכולות לעלות לכדי התנהגות נורמטיבית, ראויה, וכי אין זה ראוי כי איש ציבור אשר ביצע מעשים שכאלה לא יורשע בדין. בנוסף, לא הוכח כי ההרשעה תגרום לנאשם נזק. הנאשם כבר פוטר מהמשטרה.

הנאשמת - המאשימה הפנתה לנסיבות ביצוע העבירה ולכך שעל אף שהנאשמת עברה קורס חוקרים, עצם לקיחת הפרטים מהמערכת והעברתם לנאשם מהווה פגיעה חמורה בפרטיות ובתדמית המשטרה. חזקה על הנאשמת שהיא מכירה את האיסורים והיא נהגה בניגוד להוראות מפורשות של הממונים עליה ושל הדין. המאשימה עתרה בעניינה של הנאשמת למתחם ענישה שנע בין מאסר על תנאי ועד למספר חודשי מאסר בפועל שיכול שירוצו בעבודות שירות.

מבחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, צוין כי מדובר בנאשמת המשרתת כיום כשוטרת, אשר לקחה אחריות על מעשיה, הודתה במיוחס לה בכתב האישום המתוקן וחסכה זמן שיפוטי יקר. כמו כן, הנאשמת נעדרת עבר פלילי. בעניינה של הנאשמת עתרה המאשימה להטלת עונש של"צ, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

בסוגיית אי ההרשעה, טענה המאשימה כי אין מקום לביטול ההרשעה לאור נסיבות האירוע, האינטרס הציבורי והעובדה כי הנאשמת הייתה שוטרת בעת ביצוע המעשים. מבחינת נזק קונקרטי שיגרם לנאשמת, הפנתה המאשימה לאמירת שירות המבחן כי הרשעה עלולה להביא לפגיעה תעסוקתית בנאשמת, אך נטען כי לא הוצג כל מסמך אשר יש בו כדי להעיד על כך.

ב"כ הנאשמים

ב"כ הנאשמים עתר לביטול הרשעותיהם של שני הנאשמים. הסניגור המלומד הפנה לנסיבות האירוע המתואר בכתב האישום, והדגיש את הרקע מאחורי המעשים, ולכך שהנאשם לא עצר את המתלונן ללא סיבה. בנוסף, מסר כי הנאשמת התאשפזה באותו יום בבית חולים והנאשם התנדב להחזיר אותה לתחנת המשטרה, שם חנה הרכב שלה, ונסע אחריה כדי לשמור על שלומה, תוך כדי שהם מדברים בטלפון בנסיעה ואז ראה את הרכב עוקף בצורה מסוכנת וכמעט פוגע בנאשמת, ולכן פעל כפי שפעל. הנאשם הודה, כי חשב שהגזים בתגובתו, אך לטענתו היו צעקות הדדיות, וניתן היה לטעון במקרה זה להגנה של זוטי דברים, אך הנאשמים נוטלים אחריות מלאה ורצו לחסוך זמן שיפוטי. עוד הוסיף, כי כאשר הנאשם שמע כי המתלונן הוא ד"ר ומרצה במכללה, התחיל להרגיש אשם וחרטה, ופנה למכר אשר מכיר את המתלונן, וביקש לפגוש אותו, על מנת לסיים את העניין בדרכי נועם. נטען, כי כאשר פנה אליו לא ידע על קיומה של תלונה נגדו. עוד נטען כי מדובר באירוע מינורי שיכול היה להסתיים בבית דין משמעת.

לגבי הנאשמת, טען הסניגור המלומד, כי סקרנותה דחפה אותה, שלא בטובתה, להיכנס למאגר המשטרתי והיא מודה כי עשתה טעות חמורה. נטען, כי מעשיה לא גרמו נזק בסופו של דבר. אשר לנאשם בעניין זה, נטען כי אין לו חלק בחדירה למערכת המשטרית, ועל כן החלק שלו בעניין זה הוא מזערי ובסופו של דבר הכיר את פרטי המתלונן לא דרך הנאשמת.

אשר לתסקיר שירות המבחן, נטען כי שירות המבחן טעה שעה שלא הבין את כוונותיו של הנאשם, שחש שנעשה לו עוול לעומת מקרים אחרים בהם לא מעמידים לדין פלילי, ומכל מקום בית המשפט הינו גורם ממליץ בלבד.

לעניין מתחם הענישה, ב"כ הנאשם חלק על מתחם הענישה שהציעה המאשימה, וביקש לאבחן את הפסיקה שהוצגה על ידה, שם בוצעו עבירות אלימות קשות. עוד טען שבמקרים חמורים יותר בבית דין משמעתי ניתנים עונשים קלים של נזיפה וקנס ויש מקום לא להחמיר בענישה במקרה זה מתוך עקרון אחידות הענישה.

לעניין הליך הפיטורין של הנאשם נטען כי הנאשם אכן פוטר, אך הליך הפיטורין טרם הסתיים. הנאשם זומן לראש אגף כוח אדם במשטרה בעקבות פנייה של הסניגור, וזאת ממתינה לתוצאות ההליך על מנת להחליט האם לקלוט את הנאשם חזרה למשטרה, אם לאו, וכי העיניים נשואות לעניין ההרשעה, או אי ההרשעה, וכי אם יורשע המשטרה לא תתעמק בעובדה כי מדובר בעניין פעוט.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם. הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו. מדובר על נאשם בן 32, נשוי ואב לשניים אשר הוא המפרנס העיקרי של המשפחה ומשרת 5 שנים במשטרה.

דבר הנאשמים בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם

הנאשם מסר כי הוא בן 32, נשוי והמפרנס היחידי במשפחה. לטענתו כל משפחתו במשטרה, הוא מודה שעשה טעות, אך לא לא כה חמורה ביחס למה שקורה במשטרה. פנייתו למכר הייתה ללא כוונה רעה והמטרה הייתה "יישור קו" הואיל ולא רצה שיישאר כתם על שמה של משפחתו. אביו שירת במשטרה במשך 35 שנים ונפטר תוך כדי מילוי תפקידו. הנאשם פנה בבקשה להתחשב בנסיבותיו המיוחדות ולתת לו עוד הזדמנות.

הנאשמת

הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה ומסרה שהקריבה רבות על מנת להיכנס למערכת היות והיא הבדואית הראשונה שהתגייסה למשטרה ושירתה בצבא. הנאשמת מסרה כי הופתעה ממה שקרה ולא הייתה לה כוונה לבצע עבירה. הנאשם פנה אליה על מנת לעשות סולחה עם המתלונן, כפי שנהוג במגזר והיא שלחה לו את הפרטים מאוחר יותר, הוא לא עשה שימוש במידע הזה. הנאשמת ביקשה שבית המשפט יתחשב וייתן לנאשמים הזדמנות נוספת.

דין והכרעה עונשית:

שאלת אי ההרשעה

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לבית המשפט סמכות לבטל הרשעה בפלילים, ולהטיל על הנאשם צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה. סמכות זהה קיימת גם מכוח הוראותיו של סעיף 71א (ב) לחוק העונשין

עמוד 5

התשל"ז 1977.

ההלכה הפסוקה קבעה כי הימנעות מהרשעה אפשרית, בהתקיים שני תנאים מצטברים: סוג העבירה מאפשר בנסיבות העניין להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים, והתנאי השני הוא כי השלכותיה של ההרשעה הן כה חמורות, עד כדי פגיעה בשיקומו של הנאשם וקיומו של יחס בלתי פרופורציונלי בין אותה פגיעה לבין מעשה העבירה:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3), 337)

כב' המשנה לנשיא ש. לוי, מנה את שיקולי שירות המבחן, בבואו להמליץ על עונש של עבודת שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, כדלקמן, האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; חומרת העבירה ונסיבותיה; מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; והאם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית. בד בבד, הפנה לאינטרס הציבור, אשר שם את הדגש על חומרת העבירה ונסיבותיה ועל האפקט הציבורי של הרשעה. כאשר אף לדידו, הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ועל הגורס אחרת לשכנע את בית המשפט כי שיקולי השיקום גוברים במקרה הספציפי על האינטרס הציבורי.

כן נפסק, כי יש להימנע מהרשעה, רק באותם מקרים חריגים, בהם הצטברות הנסיבות הנוגעות לנאשם ולעבירה או העבירות שעבר, מצדיקות אי הטבעת חותם של קלון פלילי על מצחו של הנאשם (ראה עניין **כתב** וגם ע"פ 4466/13 **נתנאל אסולין אורטל נ' מדינת ישראל** (2014); רע"פ 2323/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2017)).

מכאן אעבור לבחינת התנאים הקבועים בפסיקה ואיישם על כל אחד מהנאשמים.

הנאשם

אשר לסוג העבירות בהן הורשע הנאשם, מדובר בנאשם אשר שימש כשוטר במשטרת ישראל, וביצע עבירה של תקיפה ושימוש לרעה בכוח המשרה. עבירת התקיפה מיוחסת לנאשם על כך שכאשר עצר את רכבו של המתלונן, הכניס פלג גופו העליון לרכבו של המתלונן דרך החלון, תוך שהוא דוחף את המתלונן ומנסה לכבות את מנוע הרכב ולקחת את המפתחות. אשר לעבירת שימוש לרעה בכוח המשרה, זו מיוחסת לו כך שלאחר שקיבל את פרטי המתלונן מהנאשמת, מתוך מערכת המידע המשטרתית, התקשר למכרים וביקשם ליצור קשר עם המתלונן על מנת לתאם פגישה עמו במטרה להביא את הסכסוך לסיומו.

מדובר במעשים שאין להקל בהם ראש, שעה שהעושה אותם הוא שוטר במשטרת ישראל, על כל הפגיעה באמון הציבור וההשלכות הנובעות מכך. מעשים אלה מחייבים הוקעה וסלידה. האינטרס הציבורי אינו עולה בקנה אחד עם אי הרשעתו של הנאשם. הנאשם כשוטר, אמור להוות דוגמה ומופת לשמירה ואכיפה על החוק ולא ההיפך מכך. תחת לגלות

ממלכתיות ולפעול בקור רוח וממלכתיות התנהג הנאשם בכוחנות לשמה תוך הטלת מורא על המתלונן ובתו, עד אשר נאלצה עמיתו, הנאשמת 2, להרגיעו.

מדובר בהתנהגות בריונית, שאינה הולמת את תפקיד השוטר בקהילה. אי הרשעתו תעביר מסר שמעשים כאלו, מצד שוטר האמון על שמירת החוק, הינה דבר לגיטימי ומקובל - מסר זה אסור שיצא מבית המשפט, שתפקידו להוקיע ולגנות מעשים מסוג זה.

זאת ועוד, לא הוכחו בפני התנאים הנדרשים לביטול ההרשעה. שירות המבחן לא בא בהמלצה לבטל את ההרשעה. לא הוכח כי אי הרשעת הנאשם תמנע את פיתורו, הנאשם כבר פוטר. לא הוגשו כל אסמכתאות המגבות את טענת בא כוחו של הנאשם, אודות המתנת ראש האגף לתוצאות בית המשפט על מנת להכריע בעתיד קליטתו מחדש למשטרה. יובהר, כי גם אם היה מוכח לפני ענין זה, איני סבור כי היה בכך להביא לביטול הרשעת הנאשם, שעה שהאינטרס הציבורי בעניינו, לאור העבירות והמעשים, בהם הודה והורשע, לא מאפשרים הימנעות מהרשעה, מהטעמים האמורים, מה גם שהנאשם ביטא עמדה קורבנית, לא קיבל אחריות אמיתית למעשיו ושיקף חוסר אמפתיה למתלונן.

לפיכך, אני קובע כי אין מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם.

הנאשמת

הנאשמת הורשעה בעבירה של שימוש לרעה בכח המשרה. לפי העובדות בהן הודתה, לאחר שנודע לה כי המתלונן הגיש לתחנת משגב תלונה על מעשי הנאשם, היא נכנסה למערכת המשטרתית, והעבירה לנאשם את פרטי המתלונן, וכן את צילום הודעת המתלונן במשטרה, וזאת על אף שהזוהרה ע"י מפקדה מפורשות שלא להעביר לנאשם מאומה לגבי הגשת התלונה.

אין ספק, כי מדובר בעבירה הפוגעת באמון הציבור במשטרה. מעשיה של הנאשמת מלמדים על התנהגות המשקפים מעילה באמון שהמשטרה נתנה בה, עת איפשרה לה נגישות למאגרי מידע כה רגישים. זהו שימוש לרעה בתפקידה, בכלים ובהרשאות שניתנה לה כשוטרת, לצורך מילוי תפקידה. חומרה יתרה יש במעשיה שעה שהזוהרה מפורשת על ידי מפקדה שלא לעשות כן.

יחד עם זאת, בעניינה הוכח לבית המשפט כי לו תוותר ההרשעה על כנה, תיפגע העסקתה במשטרה באופן בלתי הפיך. להבדיל מהנאשם, מדובר בנאשמת שעודנה משרתת במשטרה כחוקרת. התרשמות שירות המבחן היא שמדובר במי שקיבלה אחריות מלאה למעשיה והתנהגותה מושא כתב האישום, אינה מאפיינת את דפוסי התנהגותה, ועל כן המליץ השירות להימנע מהרשעתה.

נוסף לכך, מדובר בעבירה אשר יכולה הייתה להידון בבית הדין המשמעתי, שם לא הייתה עולה כלל שאלת הרשעת הנאשמת ואות הקלון שלצידה, על כל המשתמע מכך.

לפיכך ולאחר ששקלתי את נסיבות המקרה הגעתי למסקנה כי יש לבטל את הרשעת הנאשמת.

הנני קובע כי הנאשמת ביצעה את העבירה של שימוש לרעה בכוח המשרה, אך לא תורשע בגינה.

מנקודה זו והלאה יעסוק הדיון בעניינו של נאשם 1 בלבד, בסיפת גזר הדין יפורטו עונשיהם של שני הנאשמים.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו

במעשה התקיפה המפורט בכתב האישום, פגע הנאשם בערכים המוגנים של שמירה על כבודו, ביטחונו וגופו של אדם. במעשה השימוש לרעה בכוח המשרה, פגע הנאשם בתדמיתה של המשטרה ובערך שמירה על שלטון החוק ואמון הציבור במשטרה.

הנאשם הינו שוטר, אשר בין התפקידים והסמכויות הרבים שהוקנו לו, זכאי ליהנות מאמון הציבור ופגיעה הנעשית בשוטר, רואים בה כפגיעה בשלטון החוק. אמון הציבור במשטרה קשור קשר הדוק, באופן בו מפעילים השוטרים את כלל הסמכויות שניתנו להם.

במעשיו, פגע הנאשם באמון הציבור, ואופן התנהלותו מעיב על ההנחה לפיה המשטרה פועלת בד"לת אמות החוק. ראה לעניין זה ע"פ 64/86 מאיר אשש נ' מדינת ישראל:

"בעיני, העבירה שבצעו המערערים חמורה ביותר, דווקא משום היותם שוטרים. שוטרי ישראל, מלאכתם קשה ואחראית, מלווה לא אחת סיכונים והתנכלויות, והינם ראויים לכל אהדה שיכולים בתי המשפט לתת להם. אך במה דברים? כל עוד הם זוכרים וערים לכך שהסמכות והמרות שהוענקו להם, רק לצרכי ביצוע התפקיד ניתנו ואסור שיעשה בהם שימוש לרעה. עליהם לשנן זאת לעצמם השכם והערב...עליהם לדעת ולהבין כי אם יעברו את הגבול ואם ישתמשו לרעה בסמכויות שנתנו להם, ובעיקר אם ינהגו באלימות מיותרת, לא יעניקו להם בתי המשפט אהדה, וימצו עמם את הדין ומן העבר השני, אזרח הבא במגע עם אנשי משטרה, אפילו הוא חשוד או עברין, זכאי לצפות ולהניח שאם יתנהג כהלכה לא יגעו בו לרעה".

מדיניות הענישה הנוהגת

מתחמי הענישה בעבירות אלימות שוטרים ושימוש לרעה בכוח המשרה, נעים בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חשיבותה של ענישה מרתיעה בעבירות אלימות שנעשות על ידי אנשי משטרה, עבירות שמבוצעות תוך ניצול לרעה של הכוח המצוי בידם. עוד הדגיש בית המשפט העליון, את החשיבות בעקירה מן השורש של תופעת האלימות מצד שוטרים.

ברע"פ 3021/16 משה לוזובסקי נגד מדינת ישראל (19.4.2016), הורשע הנאשם, שוטר, בתקיפה הגורמת חבלה ממשית, לאחר שסטר לאדם אחר וגרם לקרע בעור התוף באוזנו. הנאשם נדון בבית משפט השלום לעונש של"צ, 6 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים. שני הצדדים ערערו על התוצאה. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל. עונש השל"צ בוטל, ותחתיו הוטל עונש מאסר של חודשיים בעבודות שירות. ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון נדחה.

בע"פ 6873/14 סרגי מלכוב נגד מדינת ישראל (18.12.2014), הורשע הנאשם, בלש במשטרת ישראל, בעבירה של

תקיפה סתם. באירוע נשוא כתב האישום, ה'לם הנאשם במתלונן מכת אגרוף, לאחר שגם מפקדו עשה כן ונדון ל - 50 ימי מאסרו שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי בסך ₪ 2,500 למתלונן.

בע"פ 10075-09-09 **בן- עטר נ' מדינת ישראל** (14.7.2009) - הנאשם, קצין בתחנת משטרה, הורשע בעבירות תקיפה, שימוש לרעה בכוח המשרה, מרמה והפרת אמונים, כאשר במהלך נסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלונן, צעק לו שהוא קצין משטרה ונתן לו אגרוף בפניו. בהזדמנות אחרת, התערבת לטובת מכרו לצורך שחרור נהג שעובד אצלו ונערו ליווי משיקולים שאינם מקצועיים. הנאשם נדון ל- 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, ו- 8 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי בחיפה, דחה את ערעורו, פרט להפחתת ימי המעצר מעונש המאסר שהוטל עליו. קצין בתחנת משטרה שבנסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלונן, צעק לו שהוא קצין משטרה ונתן לו אגרוף בפניו. בהזדמנות אחרת, התערבת לטובת מכרו לצורך שחרור נהג שעובד אצלו ונערו ליווי משיקולים שאינם מקצועיים. קצין בתחנת משטרה שבנסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלונן, צעק לו שהוא קצין משטרה ונתן לו אגרוף בפניו. בהזדמנות אחרת, התערבת לטובת מכרו לצורך שחרור נהג שעובד אצלו ונערו ליווי משיקולים שאינם מקצועיים.

בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 6700-09 **דור אלזם נגד מדינת ישראל - מח"ש** - הורשע המערער בעבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה ושימוש פלילי בתעודת זהות. דובר היה על נאשם שהיה שוטר במשמר הגבול ובעת שהיה, שלא במסגרת עבודתו, בגילופין, הוא ניגש לשני בני מיעוטים בסמוך למועדון בבאר שבע, הציג בפניהם את תעודת מינוי של השוטר ודרש מהם תעודות זהות, עיכב אותם כשעה וחצי ללא הצדקה וצורך, ואף קרע את כסויי תעודות הזהות ואת תעודת הזהות והספח של אחד משניהם. רק לאחר שהמתלוננים עצמם הזעיקו ניידת משטרה, השתחררו המתלוננים מהעיכוב הבלתי מוצדק הזה. הנאשם נדון לעונש של 6 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננים.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה

בקביעת מתחם העונש ההולם למקרה הקונקרטי שבפני בית המשפט, עיקר הדגש הוא בטיב 'המעשה' בנסיבותיו ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע. בקביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט (א) לחוק העונשין, ובוחן את מידת התקיימותן ואת השפעתן על חומרת המעשה ועל מידת האשם של הנאשם. לכך נפנה עתה.

האירוע נשוא כתב האישום משלב שתי עבירות שנעשו בפרקי זמן שונים. בחלקו הראשון של כתב האישום מתואר אירוע בו הנאשם נוהג בבריונות כלפי המתלונן, עת צעק לעבר המתלונן, כשלצידו ישבה בתו, והטיח בו כי הוא מפריע בנהיגתו לרכב הנאשמת. כאשר ביקש המתלונן שיניח לו, צעק הנאשם לעבר המתלונן כי הוא שוטר והורה לו לעצור. כאשר נענה המתלונן ועצר את רכבו, התקרב הנאשם לחלון רכבו של המתלונן, בצד בו ישבה בתו, והחל לדפוק על חלון הרכב. בתו של המתלונן החלה לפרוץ בבכי מפחד וסגרה את החלון, או אז פנה הנאשם לחלון בצד מושבו של המתלונן. הנאשם צעק כי הוא שוטר, הכניס פלג גופו העליון לרכבו של המתלונן דרך החלון, תוך שהוא דוחף את המתלונן ומנסה לכבות את מנוע הרכב ולקחת את המפתחות. בשלב זה, המתלונן פתח את הדלת ואגב כך נהדף הנאשם שנשען על הדלת. בהמשך, התפתח ויכוח בין הנאשם למתלונן. מדובר במעשים חמורים, כאשר השוטר, שלא במסגרת תפקידו, תקף פיזית ומילולית את המתלונן וכן גרם לביזיון והשפלתו. בנוסף, בשלב מאוחר יותר, לאחר שקיבל את פרטיו של המתלונן באמצעות הנאשמת, ביקש ליצור קשר עם המתלונן לצורך הבאת הסכסוך לסיומו שלא בדרכים המקובלות,

וזאת על אף היותו שוטר המודע לגבולות המותר והאסור במסגרת תפקידו ומהי ההתנהגות המקובלת במקרים כגון דא.

הנאשם, לא חדל ממעשיו ואף ביקש ליצור קשר עם המתלונן בשלב מאוחר יותר, בניגוד לכל דין ונוהל, וביקש להשתמש בפרטי הקשר שקיבל באמצעות הנאשמת ליצירת קשר עם המתלונן.

חלקו של הנאשם באירוע הוא החלק הארי, הוא שעצר את המתלונן ונקט כלפיו באלימות מילולית ופיזית, ולמעשה בעקבות התנהגותו נוצרה הסיטואציה הבעייתית, שכן לו לא היה עוצר את מכוניתו של המתלונן, לא היה מתרחש האירוע.

הנאשם בהיותו איש חוק, מבין את הפסול במעשיו ומכיר את החוק ואת ההתנהגות ואמות המידה המצופות ממנו כאדם המייצג את משטרת ישראל, גם בעת היותו מחוץ לתפקיד.

בנוסף לכל זאת, יש לזכור כי פוטנציאל הנזק במקרי אלימות, הנובע מפרצי זעם בלתי נשלטים, הוא עצום ועלול להידרדר לחבלות חמורות ואף חמור מכך.

לקולה, אקח בחשבון את העובדה אירוע התקיפה והבריונות לא תוכנן אלא התרחש בספונטניות ובאימפולסיביות מצד הנאשם, במצב רגעי אשר אינו אופייני, על פניו, להתנהלותו הכוללת.

מתחם העונש ההולם

מתחם העונש ההולם נקבע בעיקר על יסוד הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, ודרגת האשם שהפגין הנאשם בכל האירוע, על מנת לשקף הלימה ראויה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, במידת האשם שהפגין הנאשם בעת ביצוע העבירה, לבין העונש לו ראוי הנאשם בגין מעשיו אלה.

נוכח נסיבות ביצוע העבירות, כפי שתוארו לעיל, ודרגת האשם שהפגין הנאשם, השימוש לרעה בכוח שניתן לו כחלק מתפקידו כשוטר, מידת התעוזה שהפגין במעשיו, הנזק, מתחם העונש ההולם בגין אירוע זה, נע בין 6 חודשי מאסר מותנה, ועד 4 חודשי מאסר, שיכול שירוצו בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ככל שהן מתקיימות וזאת במידה שבית המשפט סבור, שיש ליתן להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש שיוטל בסופו של יום על הנאשם, לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע.

נסיבותיו האישיות של הנאשם מפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן ולא מצאתי מקום לחזור עליהם בשנית, מלבד מספר דגשים.

לקולה, לקחתי בחשבון כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, אשר עד אותו מקרה שירת נאמנה כשוטר במשטרת ישראל.

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום ובכך חסך זמן שיפוטי יקר.

עמוד 10

הנאשם נשוי ואב לשני ילדים קטנים בגילאי 2 ו- 5 אשר כיום אינו עובד לאחר שפוטר מעבודתו. המלצתו של שירות המבחן הייתה להטיל ענישה מרתיעה על הנאשם בדמות מאסר על תנאי. עוד לקחתי בחשבון את הנזק שנגרם לנאשם ולמשפחתו כתוצאה מהאירוע וההליך הפלילי בכללותו.

העונש המתאים

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

בנסיבות שבפני סבורני כי על העונש של הנאשם להיות ברף התחתון של מתחם העונש ההולם בשים לב למכלול השיקולים שפורטו לעיל.

הענישה של הנאשמת צריכה להיות בהיבט החינוכי בדמות שירות לתועלת לציבור לצד סנקציה כספית צופה פני עתיד.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם 1:

6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע וכל עבירת אלימות מסוג פשע לרבות עבירת איומים.

קנס בסך של 1500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מהראשון לחודש יוני ובכל ראשון לחודש שלאחריו. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפרעון מיידי ויפעיל את צו המאסר שלצידו.

הנאשמת 2:

מבוטלת בזה הרשעת הנאשמת בעבירה של שימוש לרעה בכח המשרה.

אני מטיל על הנאשמת לבצע עבודות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 150 שעות וזאת על פי תוכנית עבודה שיכין שירות המבחן (להלן: צו השל"צ).

הנאשמת מוזהרת לבל תפר את צו השל"צ שאז יהיה בית המשפט רשאי להפקיעו ולהטיל עליה עונש כחוק.

הנאשמת תחתום על התחייבות כספית בגובה של 5000 ₪ להימנע מהעבירה אותה ביצעה למשך שנתיים מהיום.

ההתחייבות תחתם בתוך 7 ימים שאם לא כן תאסר הנאשמת למשך 90 יום או עד שתחתום - המוקדם מביניהם.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ט' סיוון תשע"ח, 23 מאי 2018, במעמד הצדדים.